

Bergen Økologiske Landsby som klimatilnatt sett i sammenheng med Hordaland fylkes klimaplan.

<http://www.hordaland.no/Hordaland-fylkeskommune/Regional-utvikling/Miljo/filer/Klimaplan-for-Hordaland/>

Prosjektet er beskrevet på:

http://www.bergenokologiskelandsby.no/prosjekter/okolandsbyen/copy_of_prosjektbeskrivelse-2010-02-22

ENERGI Delmål:

A

1 Bruken av energi i hushald, offentlig verksemd og tenesteyting skal vere minst 20 % lågare i 2020 enn i 2007. Energieffektivisering skal vere førstevalet.

BØL: Energieffektivisering og lavenergiløsninger er en grunnleggende forutsetning fra dag én

3 Spillvarme frå industri skal gjerast tilgjengeleg som energikjelde for anna verksemd.

BØL: Håndtering av spillvarme kan bli benyttet som boligoppvarming eller lignende

B

4 Hordaland skal bruke rett energiform til rett føremål. I nybygg over 500 m2 skal minst 60 % av behovet til oppvarming dekkjast av annan energi enn direkte bruk av elektrisitet og fossile brensel, og innan 2020 skal det aukast til 80 %.

5 Bruk av olje og naturgass til stasjonære føremål skal reduserast med 80 % innan utgangen av 2013 (i høve til 2007) og vere heilt utfasa i 2020.

BØL: Fossilt brensel vil ikke bli benyttet til stasjonære formål

7 Det offentlege bør nytte aktivt si eigarmakt slik at bedriftene prioriterer tiltak som vil bidra til å redusere klimautfordringane.

BØL: Det offentlige kan stille sine landarealer til disposisjon for etablering av økolandsbyer og lignende tiltak med ideelt formål

C

8 Hordaland vil stimulere til utvikling, produksjon og bruk av nye fornybare energikjelder. Kompetanse, forskning og utdanning på energifeltet skal styrkjast.

BØL: Vi vil prøve ut nye fornybare energikilder og bygge opp kompetanse i den forbinelse

9 Hordaland skal produsere energi frå fornybare kjelder og med minst mogleg arealkonflikhtar. Ein skal ta omsyn til naturmangfald, friluftslivområde og store landskapsverdiar i fylket. Jf. Fylkesdelplan for små vasskraftverk.

BØL: Hensyn til naturmangfoldet er bygget inn i planene for lansbyen

D

11 Kraftnettet må ha kapasitet og drift som sikrar høg leveringstryggleik av elektrisitet i Hordaland. Effekttoppene i straumnettet må også kunne dempast på etterspurnadssida for å redusere fare for straumstans i høglastperiodar.

BØL: Lokalt generert energi gjør en mindre sårbar for svingninger i leveranser fra kraftnettet

12 Alle nybygg over 500 m2 skal vere lågenergihus eller passivhus og bør ha vassbåren varme.

BØL: Husene vil være lavenergi- eller passivhus. Lokal vannbåren varme kan være en mulig løsning.

13 Det skal stimulerast til forsøksprosjekt med bygging av lågenergihus og passivhus i område der dette er eigna.

BØL: Økolandsbyen er et opplagt forsøksprosjekt

FORBRUK OG AVFALL

Strategi: Delmål:

A

1 Alle produkt, varer og tenester med betydelege karbonfotavtrykk som er produserte i Hordaland skal vere miljømerka innan 2020.

BØL: Alt som produseres for salg i økolandsbyen vil være miljømerket

B

4 Alle offentlege verksemdar i Hordaland med minst 10 tilsette skal vere miljøsertifiserte innan 2020.

Minst 25 % skal vere miljøsertifiserte innan utgangen av 2013.

BØL: Alle bedrifter som etableres i landsbyen skal være miljøsertifiserte

C

5 Utviklinga i generert avfallsmengde skal vere vesentleg lågare enn den økonomiske veksten. Frå og med 2020 skal produksjonen av avfall gå ned.

D 6 Mengda avfall til gjenvinning skal aukast til 80 % i 2020

BØL: Mest mulig av avfallet skal håndteres lokalt (betraktes som ressurs).

Avfallsminimering og livsløpsbetraktning som hovedstrategi. Lokal kompostering av mat- og jordbruksavfall.

E 8 Energioverføring frå produsent til forbruk må skje på ein måte som minimerer energitapet

BØL: Stor grad av lokalt generert energi gir minimalt energitap

BYGNINGAR

Strategi: Delmål:

A

1 Bruk av fossile brensel i bygningar skal reduserast med 80 % innan utgangen av 2013 og vere utfasa innan 2020. 2 Bruk av elektrisitet til å dekke varmebehov i eksisterande bygningar skal reduserast med 10 % innan 2013 og med 20 % innan 2020.

3 I nye bygg skal minst 60 % av varmebehovet dekkast av anna enn direkte verkande elektrisitet eller fossile brensel.

BØL: Fossile brenslar eller elektrisitet vil ikke bli nyttet til oppvarming

4 Bustadmassen i Hordaland skal ha ein reduksjon i energibehov på 350 GWh fram til 2020.

BØL: I landsbyen vil en ha lavenergi og passivhusløsninger, i tillegg til at boligareal per person vil ligge betydelig under dagens gjennomsnitt

5 Fremje bruk og utvikling av miljøvenlege materiale, produkt og tekniske løysingar med låge klimagassutslepp.

BØL: Landsbyen vil være en naturlig lokalitet for utvikling og demonstrasjon av slike løsninger

6 Stimulere til bygging av fleire passivhus og lågenergihus og til at eigna bustadområde/tomter vert sette av til dette.

BØL: Se forrige. Fylkeskommunen kan sette av deler av de areal en besitter til slike formål.

B

7 Hordaland skal ha eit komplett og operativt kompetansemiljø på energivenlege bygg og gi råd om energieffektive løysingar til huseigarar, entreprenørar, kommunar

BØL: Personer i økolandsbyprosjektet vil utgjøre en del av et slikt miljø

8 Hordaland skal verte den fremste regionen innan energi og miljøriktig bustadbygging innan 2020.

BØL: med ca 40 boenheter vil økolandsbyen være en stor bidragsyter for å nå målet

Areal og transport

Delmål:

A

1 Jordressursar: Jordressursane har ei viktig rolle som naturleg karbonlager og buffer mot flaum, og må difor i størst mogleg grad vernast mot omdisponering.

BØL: Økolandsbydesign tar særlig hensyn til jordvern.

3 Arealplanlegging: Hordaland sine utfordringar på arealbruk skal løysast gjennom kunnskap og samarbeid på tvers

BØL: Økolandsbyprosjektets permakulturelle tilnærming innebærer nettopp tverrfaglighet

B

4 Innan 2020 skal digitale møte erstatte minst 20 % av arbeidsreisene til offentleg verksemd i Hordaland. Minst 20 % av arbeidsreisene i fylkeskommunen skal innan 2013 erstattast av digitale møte.

BØL: Telependling og e-kommunikasjon er en integrert del av økolandsbyens infrastruktur

C

5 Talet på reisende med kollektivtransport i Bergensområdet skal auke med 50 % frå 2007 til 2020. Det må utviklast strategiar og delmål for å oppnå auke i talet på kollektivreisende i resten av fylket.

BØL: Økolandsbyen er basert på bruk av kollektive transportmidler, bildeling og minimalisering av transprtbehovet

8 Innan 2020 skal minst 20 % av persontransport ut av fylket til resten av Sør-Noreg over frå fly til buss og bane.

9 Innan utgangen av 2020 skal talet på reiser til fots i Bergensområdet aukast med 50 % (frå 19 % i 2008). I resten av fylket skal det aukast monaleg.

10 Delen av reiser med sykkel i Bergensområdet skal auke frå 3 % i 2008 til minst 10 % av alle reiser i 2020. I resten av fylket skal det aukast monaleg.

BØL: Økolandsbyen er designet med henblikk på å minimalisere transportbehovet, med en stor del av arbeidsplasser og andre funksjoner innen gang- og sykkelavstand.

D

11 Minst 70 % av alle personreiser i Bergensregionen skal i 2030 skje anten gjennom bruk av kollektivtransport eller vere basert på bruk av fornybar energi. I resten av fylket skal biltrafikken reduserast monaleg.

E

12 Innan 2020 skal minst 20 % av alle lette køyretøy vere ladbare motorvogner. Resterande skal i størst mogleg grad gå på ikkje-fossile drivstoff.

BØL: Økolandsbyen legger til rette for kollektivtransportbruk. Bildeleordning vil ha en høy andel el-biler.

16

Det skal innførast ei fylkeskommunal/statleg tiltakspakke med gode incentivordningar for å få fart på satsinga på klimanøytralt drivstoff som elektrisitet og biogass.

BØL: Økolandsbyens egne kjøretøy vil benytte utelukkende klimanøytrale drivstoff, så sant det er praktisk mulig.

NÆRINGSLIV

Strategi: Delmål:

A

1 Flest mogleg private bedrifter i Hordaland skal vere miljøsertifiserte. Minst 25 % av bedriftene med fleire enn 10 tilsette skal vere miljøsertifiserte ved utgangen av 2013.

BØL: Alle bedrifter tilknyttet landsbyen skal miljøsertifiseres.

C

3 Betre utnytting av landbruket sine moglegheiter til å redusere og binde klimagassutslepp i Hordaland.

4 Utarbeide eigne tiltak for reduksjon av klimautslepp i landbruket, jf SFT (2005).

BØL: Reduksjon av klimagassutslipp vil stå sentralt for BØLs jordbruksvirksomhet.

TEKNOLOGI

Strategi: Delmål:

A

1 Hordaland fylkeskommune vil nytte verkemidla i Innovasjon Noreg, såkornfond og forskingsfond til å stø utviklinga av miljøteknologiske løysingar og forskning på miljøteknologi, klimakunnskap og kunnskap om effektiv verkemiddelbruk. Hordaland bør ha som målsetjing å verte best i Europa på bruk av brenselceller på ulike område.

BØL: Økolandsbyen kan være en base for forskning på og utprøving av bærekraftige teknologiske løsninger

B

C 3 Hordaland fylkeskommune vil auke kunnskapen om naturfag og klimaendringar og auke rekrutteringa til naturfag.

BØL: Økolandsbyens undervisningsvirksomhet vil være en viktig bidragsyter

KLIMATILPASNING

Strategi: Delmål:

A

1 Klimatilpassing i Hordaland skal baserast på relevant og oppdatert kunnskap

BØL: Økolandsbyprosjektet kan bidra med deler av slik kunnskap

B

3 Nye offentlege og private bygg, anlegg og infrastruktur i Hordaland skal frå og med 2013 berre etablerast i område utan kjent risiko for negative effektar av klimaendringar.

BØL: Økolandsbyprosjektet vil undersøke forholdene der landsbyen skal lokaliseres

4 Minimere tap av biologisk mangfald som følgje av klimaendringar

BØL: Biologisk mangfold er et sentralt tema i økolandsbydesign

C

5 Naturbaserte næringar (landbruk, havbruk, fiskeri, fornybar energiproduksjon og reiseliv), skal førebu seg på klimaendringar og gjere naudsynte omstillingar/tilpassingar.

BØL: Se 3

D 6 Hordaland skal vere ein sunn, trygg og inkluderande region å leve i uansett klimaendringar

BØL: Økolandsbyen tilstreber et sunt, trygt og inkluderende sosialt miljø

SAMARBEID & VERKEMIDDEL

Strategi: Delmål:

A

1 Effektivt samarbeid om oppfølging og gjennomføring av handlingsprogrammet for Klimaplan for Hordaland.

BØL ønsker å samarbeide med fylkeskommunen og andre aktører på flere plan.

B

2 Utvikle og ta i bruk nye verkemidlar for å nå klimamåla.

BØL: En økolandsby er et forholdsvis nytt virkemiddel og kan stå modell for fremtidige lignende prosjekter i fylket/ regionen.

C 3

Ungdom i Hordaland skal ha nødvendig informasjon, kunnskap og kompetanse til å gjere miljøvenlege val som forbrukarar og framtidige produsentar.

BØL: Landsbyens formidlingsaktivitet kan tilby slik kunnskap spesielt til ungdom.